

**Mál nr. 477/2025**

**Nafn málskotsaðila (M)**

**Nöfn varnaraðila (V)**

**Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.**

**Skráningarnúmer ökutækja: (A) og (B)**

### **Orsakatengsl. Sönnun.**

#### **Gögn.**

1. Málskot mótttekið 16. desember 2025, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags. 17. febrúar 2026, ásamt fylgiskjölum.

#### **Málsatvik.**

Í málskoti kemur fram að 15. febrúar 2023 varð árekstur milli bifreiða A og B. Í málskoti er árekstrinum þannig lýst að M hafi ekið A í norðurátt og stöðvað við gangbraut til að hleypa gangandi vegfaranda yfir götuna. Þar sem A hafi verið stopp við gangbrautina hafi B verið ekið aftan á A. Byggir M á því að við áreksturinn hafi hann fengi á sig hnykk og henst til í sætinu, en hann hafi verið í bílbelti. Telur M sig hafa orðið fyrir líkamstjóni við áreksturinn. Í fyrirbyggjandi PC-Crash skýrslu frá Aðstoð og Öryggi er eftirfarandi lýsing höfð eftir M: „Ég var stopp að hleypa gangandi vegfaranda yfir götuna þegar ég fékk högg aftan á bílinn hjá mér.“ Þá er eftirfarandi lýsing höfð eftir ökumanni B: „Ég var að keyra á u.þ.b. 30 km/klst. Ég leit undan í smá og lenti þá aftan á hinum bílnum. Ég náði aðeins að bremsa áður en ég lenti á honum.“ V hefur hafnað bótaskyldu í málinu með þeim rökum að M hafi ekki tekist að sýna fram á að líkur séu á að M hafi orðið fyrir varanlegum einkennum af völdum árekstursins.

M telur hins vegar einsýnt að meiri en minni líkur séu á orsakatengslum á milli einkenna hans og slyssins. Hann telur því að gögn málsins sýni að V sé bótaskyldur gagnvart sér að því leyti sem sýnt verður fram á nákvæmt tjón með síðari matsgerð hæfra og óvilhallra matsmanna. Þessu til frekari stuðnings bendir M á að hann hafi leitað til Læknavaktarinnar á slysdegi enda hafi hann strax kennt sér meins, þ.e. fengið verk í háls og axlir, einkum vinstri öxl, höfuðverk, ógleði og svima. Við skoðun þar hafi M verið með eymsli við þreifingu á hryggjartindum á hálshrygg og á vinstra herðarsvæði og verið greindur með tognun í vinstri öxl og hálstognun. Þá hafi hann verið óvinnufær með öllu. M hafi svo leitað aftur á Læknavaktina 1. apríl 2023 vegna þess að hann hafi þá enn glímt við meinlegan verk í neðanverðum hálsi sem hafi háð honum í öllu daglegu lífi og truflað svefn hans. Við þá skoðun hafi verið vöðvaeymsli báðum megin hryggsúlu um neðri hluta hálshryggjar og M enn verið greindur með hálstognun. Hafi honum verið ráðlagt að hefja sjúkraþjálfun. Næst hafi M leitað á Læknavaktina 13. maí 2023, þá aðallega vegna einkenna frá hægri öxl. Komi fram í samskiptaseðli að M hafi unnið við pallettur og hafi síðustu tvær vikur þar á undan verið með slæma verki í hægri öxl. Hafi heimilislæknirinn talið að rökstuddur grunur væri að þetta væru vinnutengd álagsmeiðsli. M bendir á að þótt að læknirinn hafi talið að um rökstuddan grun hafi verið að ræða þá hafi hann ekkert staðhæft um það, ólíkt því sem V byggir á. Þá bendir M á að í þessari læknisheimsókn hafi umfjöllunin snúist að hægri öxl en M hafi aðallega rakið einkenni frá vinstri öxl til árekstursins en ekki einkennin frá þeirri hægri. M hafi aftur leitað á Læknavaktina 29. maí 2023 vegna verkja í öxlum og verið þá metinn óvinnufær með öllu. M hafnar því að ljóst sé samkvæmt fyrirbyggjandi sjúkrasögu frá Póllandi að hann hafi glímt við sambærileg einkenni fyrir slysið. Byggir hann á því að áður en hann lenti í umræddum árekstri hafi hann ekki haft áverka á hálsi, hnakka, öxlum, handlegg eða önnur einkenni sem minnst er á að framan og M vill tengja við áreksturinn. Hann hafi aðeins einu sinni kvartað við lækni vegna bakverks í apríl/maí 2019 en þau einkenni hafi gengið yfir eins og sjúkraskráin frá Póllandi beri skýrlega með sér. Þessu til viðbótar bendir M á að hann hafi sótt sjúkraþjálfun hjá tveimur mismunandi sjúkraþjálfurum í Póllandi vegna afleiðinga slyssins. Í vottorði frá sjúkraþjálfara, dags. 12. mars 2024, komi fram að M hafi sótt tíu sjúkraþjálfunarmedferðir vegna verkja í efri hluta hálshryggjar, í lærvöðvum og hnakka og vegna hreyfiskerðingar. Þá komi fram í öðru vottorði, dags. 17. september 2025, að M hafi sótt aðrar tíu sjúkraþjálfunarmedferðir vegna verkja í efri hluta hálshryggjar, í sjalvöðva og hnakka og vegna hreyfiskerðingar. Einnig bendir M á að hann hafi leitað til taugalæknis í Póllandi þann 11. september 2025 og verið greindur með hálspófaröskun með rótarkvilla (M50.1) og armflækjuraskanir (G54). Þá segi í læknisvottorði frá þeim lækni að M glími enn við verki í hálshryggjaliðum með leiðni í vinstri öxl, ásamt dofa í vinstri handlegg. Sé það mat læknisins að

einkennin geti stafað af umferðarslysnu sem er hér til umfjöllunar. Telur M sig því hafa sýnt fram á að afleiðingar árekstursins valdi honum enn miklum vandkvæðum við athafnir daglegs lífs. Hann glími við verki og stífleika eins og lýst sé að framan. Afleiðingar slyssins hafa einnig haft áhrif á starfsgetu M, hæfi til að afla tekna og lífsgæði almennt. Þessu til viðbótar færir M ítarleg rök gegn því að fyrirbyggjandi PC-Crash skýrsla eigi að hafa eitthvað vægi varðandi mat á orsakatengslum milli núverandi einkenna M og árekstursins.

Í athugasemdum V til nefndarinnar er m.a. byggt á því með vísan til PC-Crash skýrslu þar sem komi fram að um afar vægan árekstur hafi verið að ræða, og fyrirbyggjandi sjúkragagna, að M hafi ekki tekist að sanna að hann hafi orðið fyrir varanlegu líkamstjóni af völdum árekstursins. Hvað meint líkamstjón M nánar varðar bendir V á að M hafi leitað á slysdegi til Læknavaktarinnar og kvartað yfir verk í hálsi og vinstri öxl ásamt höfuðverk og ógleði. Sé þess sérstaklega getið að M sé með fulla hreyfigetu í hálsi og öxl. M hafi svo komið aftur á Læknavaktina 1. apríl sama ár og kvartað þá einvörðungu yfir einkennum frá hálsi. Ekki sé þar minnst á einkenni frá vinstri öxl heldur sérstaklega tiltekið að M sé með eðlilega hreyfigetu í öxlum. Nokkrum mánuðum síðar eigi M tvær komur til Læknavaktarinnar, þá seinni 29. maí 2023, þar sem hann hafi kvartað yfir einkennum frá hægri öxl sem rakið sé til álags tengt atvinnu M. Ekkert sé þar minnst á einkenni frá vinstri öxl né hálshrygg. Síðan bendir V á að á þeim þremur árum sem liðin eru frá þessari síðustu heimsókn á Læknavaktina sé ekkert vitað um einkenni M, bataferli hans eða þá meðferð sem hann hefur hlotið ef frá er talin mjög óljós staðfesting þess að hann hafi farið í 10 sjúkrahjálfunartíma í Póllandi. Ekkert liggi hins vegar fyrir um í hverju sú meðferð fólst eða hver árangur hennar var. Telur V ljóst að óþægindi í hálsi séu afar ósértæk meiðsli sem kunni að stafa af fjölmörgum atriðum og því þurfi að gera lágmarkskröfur um sönnun á orsakatengslum umræddra einkenna svo eðlilegt sé að V standi að mati á varanlegum einkennum. Þá er einnig í gögnum frá V að finna fullyrðingu þess efnis að samkvæmt sjúkraskrá frá Póllandi hafi M átt við sambærileg einkenni að glíma fyrir slysið.

#### Álit.

Ágreiningur þessa máls varðar það hvort líkamleg einkenni M í dag megi að einhverju leyti rekja til áreksturs 15. febrúar 2023. Þá bendir nefndin á að þrátt fyrir að orðalag málatilbúnaðar V sem virðist fyrst og fremst snúa að sönnun á varanlegu líkamstjóni M liggur væntanlega sú skoðun þar að baki að M hafi ekki tekist að sanna orsakatengsl milli árekstursins og þeirra heilsufarslegu einkenna sem M vilji í dag tengja við hann.

V lét vinna svokallaða PC-Crash skýrslu og liggur hún fyrir nefndinni. Byggir V á að sú skýrsla sýni að um afar vægan árekstur hafi verið að ræða. Nefndin bendir á að ekki verða dregnar víðtækar almennar ályktanir af þeirri skýrslu án þess að litið sé heildstætt til gagna málsins og einkum læknisfræðilegra gagna enda geta afleiðingar umferðaróhapps á heilsu fólks verið afar einstaklingsbundnar og ráðist af ýmsum þáttum, þrátt fyrir að litlir kraftar kunni að hafa verið að verki og ákoma á bifreiðar minni háttar. Mat á orsakatengslum verður því að vera heildstætt og byggt bæði á atvikum slyss, læknisfræðilegum gögnum og þróun einkenna. Í málinu liggur m.a. fyrir að M fór á Læknavaktina á slysdegi. Kemur fram að við skoðun þá hafi verið eymsli við þreifingu á hryggjartindum á hálshrygg og á vinstra herðasvæði. Var M greindur með tognun á öxl (S43.3) og hálstognun (S13.4). Jafnframt var hann metinn óvinnufær 16. og 17. febrúar. M leitaði aftur á Læknavaktina 1. apríl 2023. Í læknisvottorði, dags. 1. september 2023, kemur fram að M, sem lýsti bílslysnu, hafi ennþá verið með verk í neðanverðum hálsi. Þá hafi verið vöðvaeymsli báðum megin hryggsúlu um neðri hluta hálshryggjar. Greining 1. apríl 2023 var hálstognun. Í samskiptaseðli frá Læknavaktinni, dags. 13. maí 2023, kemur m.a. fram M sé með slæma verki í hægri öxl. Telur lækknirinn rökstuddan grun um að um vinnutengd álagsmeiðsl sé að ræða. Í samskiptaseðli frá Læknavaktinni, dags. 29. maí 2023, er áfram minnst á að M sé með verk frá hægri axlarsvæði. Í tveimur vottorðum frá pólskum sjúkrahjálfurum kemur fram að M hafi komið samtals til þeirra í 20 skipti m.a. vegna verkja í efri hluta hryggjar og hnakkavöðvum. Þá liggur einnig fyrir vottorð frá pólskum taugalækni, dags. 11. september 2025, þar sem kemur fram að M upplifi ennþá verki í hálshrygg sem geislist út í vinstri öxl. Greindi lækknirinn M með hálsbrjósksjúkdóm sem valdi taugaþrýsingi í hálshrygg. (M50.1) og Brachial plexus disorder symptoms (G54). Telur lækknirinn jafnframt að einkenni þau sem M eigi við að stríða geti verið rakin til bílslyssins 15. febrúar 2023. Auk framangreinds liggur fyrir skjal um sjúkrasögu M hjá heimilislæknaþjónustu í Póllandi fyrir tímabilið 26. apríl 2019 til 26. apríl 2023. Ekki verður séð að þar komi fram upplýsingar sem bent gætu til þess að M hafi átt við fyllilega sambærileg heilsufarsleg vandamál að stríða fyrir slysið 2023 eins og að framan greinir, þ.e. einkenni frá hálshrygg og vinstra

herðasvæði (vinstri öxl). Nefndin bendir þó á í þessu sambandi að í framangreindu skjali yfir sjúkrasögu M í Póllandi kemur m.a. fram að 23.mái 2019 var M greindur með M54, líkt og gert var í framangreindu læknisvottorði, dags. 11. september 2025.

Með vísan til þess sem að framan greinir telur nefndin að fyrirbyggjandi gögn bendi til þess að í það minnsta hluti einkenna frá háls hrygg og jafnvel vinstra herðasvæði (vinstri öxl) M virðast fyrst hafa komið fram í kjölfar slyssins 2023. Þá virðast einkennin hafi verið viðvarandi síðan auk þess sem ekki verður séð að það liggi fyrir vísbendingar um fyrri einkenni sem séu fyllilega sambærileg þeim. Þá virðist einnig hafa verið nægjanleg samfella í læknis meðferð M eftir slysið 2023. Verður því að mati nefndarinnar að telja að meiri líkur en minni séu á því að áreksturinn hafi valdið M a.m.k. tímabundnu líkamstjóni. Af PC-Crash skýrslu sem V byggir m.a. mál sitt á, verða ekki dregnar það víðtækar ályktanir að M geti ekki hafa orðið fyrir neinu tjóni við áreksturinn þar sem læknisfræðileg gögn styðja að svo kunni að hafa orðið. Miðað við þau gögn sem liggja fyrir í málinu telst M því eiga rétt á bótum vegna líkamstjóns úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A, að því marki sem sýnt verður fram á slíkt tjón með matsgerð hæfra og óvilhallra matsmanna.

**Niðurstaða.**

M á rétt á bótum fyrir líkamstjón úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar B hjá V.

Reykjavík, 24. mars 2026.  
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir